

El perill d'un «bombardeig emocional»

La Nota doctrinal *Cor ad cor loquitur* (El cor parla al cor), elaborada per la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe de la Conferència Episcopal Espanyola, i autoritzada per a la seva publicació per la Comissió Permanent de la mateixa Conferència a finals del mes de febrer d'aquest any 2026, reflexiona sobre el paper de les emocions i dels sentiments en l'acte de la fe, subratllant la necessitat d'integrar-los harmònicament amb la raó i la voluntat.

El títol de la nota està inspirat en el lema cardenalici del recentment declarat doctor de l'Església sant Joan Enric Newman i seguint la tradició espiritual de l'Església, que parteix de la convicció que la fe cristiana implica la persona sencera i és una trobada viva entre Déu i l'ésser humà «de cor a cor».

«L'Església valora la creativitat de les diverses iniciatives de primer anunci que l'Esperit Sant ha suscitat en molts moviments i associacions eclesials per facilitar a tantes persones la trobada amb Crist o la revitalització de la seva fe».

1. Motivació i context

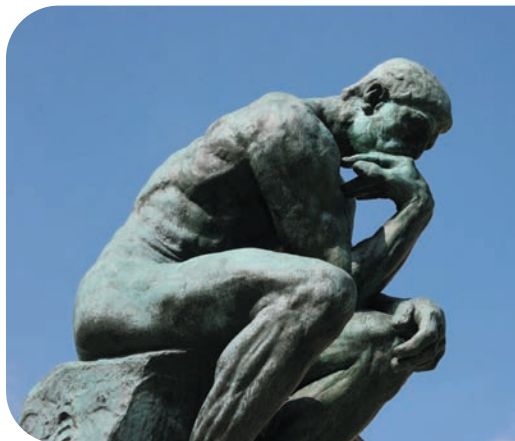
El document neix en un context de renovació del primer anunci, especialment entre joves, on es constata un ús creixent de recursos emocionals que faciliten la trobada inicial amb Crist.

Els bisbes valoren positivament aquestes iniciatives evangelitzadores, però adverteixen del risc d'un reduccionisme excessivament emotivista, que pot transformar la fe en una mera recerca d'experiències intenses i passatgeres, deslligades de la veritat, del compromís i de la vida eclesial.

«Resulta determinant trobar un equilibri dins de la vida espiritual entre els aspectes intel·lectuals, volutius i sentimentals. Els sentiments no poden deslligar-se ni de la veritat ni del bé».

2. Crítica a l'emotivisme

El text analitza la cultura postmoderna, caracteritzada per l'absolutització de l'emoció i la primacia del «sentir» sobre el «pensar». Aquest emotivisme genera fragmentació interior, inestabilitat i dificultat per assumir compromisos perdurables. Això, aplicat a la vida cristiana, condueix a una fe que depèn de l'estat d'ànim, vulnerable a la manipulació i, en casos extrems, a formes d'abús espiritual o de fals misticisme. Per això, s'insisteix que les emocions, tot i que són molt importants, no poden convertir-se en el criteri únic i últim de la fe.

«Negar, per tant, les emocions en l'acte de fe, seria renegar de la condició humana, que ha estat assumida pel Verb encarnat, l'Home perfecte (cf. Ef 4,13), el mateix que “va treballar amb mans d'home, va pensar amb intel·ligència d'home, va obrar amb voluntat d'home, va estimar amb cor d'home”».

3. Valor positiu dels sentiments

Davant una visió negativa de tot allò que sigui afectiu, el document afirma amb claredat que els sentiments formen part constitutiva de la vida humana i espiritual. La fe cristiana, fundada en l'encarnació, no pot ignorar-los: Déu s'endinsa en l'ésser humà també en la seva sensibilitat i afectivitat.

La Sagrada Escriptura mostra un Déu que estima amb entranyes de misericòrdia i un Crist que assumeix plenament els sentiments humans per redimir-los. Negar les emocions en la fe seria, per tant, negar la condició humana assumida pel Verb encarnat.

«La fe, certament, no es redueix a l'assentiment teòric a determinats dogmes, sinó que és un acte pel qual tota la persona s'entrega lliurement a Déu, que se'n revela i se'n lliura en Crist».

4. Recuperar el cor

El nucli del document és la crida a recuperar el «cor» com a centre unificador de la persona, on convergeixen raó, voluntat, afectivitat i corporeïtat. Des d'aquesta visió integral, creure amb el cor no significa sentimentalisme, sinó una fe que integra amor i veritat.

El magisteri recent –des de Pius XII fins al papa Francesc– és presentat com una invitació constant a superar tant el racionalisme fred com el subjectivisme emotiu, mostrant que l'amor autèntic sempre condueix a la veritat i al compromís.

«Els fruits dels nous mètodes d'evangelització, per tant, poden mesurar-se per la seva capacitat d'integrar en la comunitat i de despertar la pregunta per la pròpia vocació i missió en l'Església i en el món (“¿per a qui soc jo?”)».

5. Criteris per al discerniment pastoral

La segona part del text és d'un gran aprofundiment i ofereix criteris teològics (molt clars) per avaluar les noves iniciatives d'evangelització:

- ❖ **Centralitat trinitària:** tota experiència de fe ha de conduir al Pare, per Crist, en l'Esperit. I massa vegades no és així.
- ❖ **Dimensió personal:** la fe és una trobada amb una Persona (concreta i real), i no és només una adhesió intel·lectual, per tant: inclou el discerniment dels sentiments.
- ❖ **Dimensió objectiva:** la vivència emocional s'ha d'arrelar en la veritat del *kerygma* (el missatge central i fonamental de la fe cristiana) i en una formació integral.
- ❖ **Dimensió eclesial:** la fe és sempre personal i comunitària; cap carisma o mètode no es pot absolutitzar.
- ❖ **Dimensió ètica i caritativa:** l'autenticitat de la fe es verifica en l'amor concret als pobres i en el compromís amb el món.
- ❖ **Dimensió celebrativa:** se subratlla la importància d'una litúrgia viva, fidel i mistagògica, evitant el subjectivisme i l'efectisme emotiu.

«Exhortem a abraçar la fe en la totalitat de les seves dimensions, reconeixent i valorant la importància de les emocions i els sentiments en el marc d'una sana afectivitat en l'experiència creient, la qual cosa permetrà la trobada transformadora amb Crist “de cor a cor”».

6. Conclusió

El document conclou exhortant a abraçar la fe en totes les seves dimensions, integrant emocions i sentiments en una afectivitat sana, per afavorir una trobada autèntica i transformadora amb Crist.

La Mare de Déu és presentada com a model perfecte d'aquest fet de creure amb el cor, que uneix l'escolta, la confiança i el lliurament total a la voluntat de Déu.

«Les iniciatives d'evangelització han de tenir cura de no fomentar una oració “espiritualista” desencarnada o unes celebracions litúrgiques intimistes i efectistes. Es corre el perill de reduir la litúrgia a un mer “devocionalisme” que potencia el subjectivisme sentimental enfront del comunitari, objectiu i sacramental. En alguns ambients es detecta un recurs excessiu a elements de tipus emotiu, incloent pràctiques de culte a l'Eucaristia fora de la missa que desvirtuen i descontextualitzen el sentit propi de l'adoració al Santíssim Sagrament. L'adoració eucarística, sigui de forma privada o pública, prolonga i intensifica l'esdevingut en la celebració litúrgica, ja que adorem Aquell que hem rebut. Aquesta relació intrínseca convida a tenir cura de la dimensió comunitària de l'adoració eucarística, perquè la relació personal amb Jesús sagramentat posa el fidel en comunió amb tota l'Església, en fer-li prendre consciència de la seva pertinença al cos de Crist. El sentit netament eclesial de l'adoració eucarística implica el respecte i la fidelitat a les normes litúrgiques, que evitarà el subjectivisme i l'arbitrarietat de formes del culte eucarístic, així com l'ús d'elements estranys al que disposa el Ritual. Tot plegat planteja el repte de garantir, tant als fidels com als ministres ordenats, una bona formació litúrgica que ajudi a situar la celebració de l'Eucaristia, especialment la dominical, al centre de la vida personal, comunitària i eclesial.

